Maandag, 9 Februari 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3523

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Hevige handgevechten op eiland Singapore na gelukte Japanse invasie.

De luchtaanval op Batavia opent de Slag om Java.
Rusland doet zwakte zien van Duitse artillerie.
... toert door Birma; Cripps meent, dat vredesdoeleinden van Atlantische Brief niet voldoende zijn.

"TWEE JAAR GELEDEN".

Februari 1940.

Op last van President Roosevelt gaat onder-staatssecretaris Sumner Welles naar Italië, Frankrijk, Duitsland en Engeland. Het doel van deze reis is de President en den Secretaris op de hoogte te brengen van de Europese toestand. Eventuele toezeggingen door hem te doen zullen echter niet beschouwd worden als gedaan door de Regering der Verenigde Staten.

Na een langdurige zitting van ... verklaart de Franse Kamer zich gevaardigden zich eens met de ... van oorlogvoering door de Regering.

De Gouverneur-Generaal van Canada, baron Tweedsmuir overlijdt en wordt opgevolgd door den 66-jarigen oom van Koning George VI, den Graaf van Athlone.

De eerste afdeling Australische troepen (30.000 man) landt te Suez. Er is ter verwelkoming aanwezig.

Het Russisch-Duits economisch verdrag wordt te Moskou getekend.

Fritz Thyssen wordt bij decreet van zijn Duits burgerschap vervallen verklaard.

Een groot gedeelte van de Mannerheim-linie wordt door de Russen veroverd op de Karelische landengte.

Duitsland verwerpt in een nota de Panama de 300-mijl veiligheidszone van de Amerikaanse Republieken vastgesteld.

De Russische strijdkrachten bereiken tot op 15 mijl afstand de Finse stad Viborg.

Engeland biedt aan alle neutrale schepen te convoyeren.

DE SLAG OM SINGAPORE.

Japanse schoktroepen hebben zich ... zonder weerstand te ondervinden ... vestigd op het eiland Palau Ubin, ... machtige springplank voor een ... aanval op het eiland Singapore. ... zijn zij begonnen met dreigende troepenbewegingen achter deze ... Terwijl de vijand aldus een ... vast won in Singapore's vloeibare ... Straat van Johore, ... zijn duikbommenwerpers voort ... hevige bombardementen op de ... Imperiale defensies. De Britse ... antwoordde. De Britten ... meende, dat de vijandelijke lucht... artillerie-activiteit heden zeer toenomen is. Kort na de middag nam de artillerieactiviteit over de Straat van Johore belangrijk toe. Het gedonder van ver verwijderde zware kanonnen van veldgeschut, kon duidelijk worden gehoord in de stad Singapore, 14 mijl ver.

Men gelooofde, dat de Japanners in ... de wegenverbindingen stuk ... De Britse kanonnen trachtten ... vijandelijke batterijen tot zwijgen te ... Luchtafweerbatterijen vuurden op een tamelijk grote formatie ... vliegtuigen omstreeks het ... over de aanvallers vluchtten ... hun bommen te laten vallen in het ... gebied.

Het Britse communiqué meldde ... dat "vijandelijke patrouilles gezien zijn op het eiland midden in de ... ingang van de Straat van ... Een militaire zegsman zeide, dat de Britten daar geen defensies ... gehouden, doch dat imperiale ... troepen het eiland nu en dan hadden bezocht.

Palau Ubin bevindt zich op slechts ... halve mijl van de Noordoostelijke ... van het eiland Singapore. De Britse artillerie beschoot Japanse troepenbewegingen op het vasteland achter Palau Ubin en het scheen, dat de Japanners zouden proberen een aanval in die richting te ondernemen. De Japanners hebben hun basis voor de ... in de sector te Masai, ten ... van Johore Bahru en het is op ... afstand, dat de Britse artillerie de ... granaten gewerpen heeft. De ... meer verdedigers van het grote marine- en militaire bastion onderhield een onophoudelijke waakzaamheid langs de voornaamste defenselinies, die de grachtvormige Straat van Johore verkennen en aanvallen van Japanse bommenwerpers afslaan. De landing op Palau Ubin werd niet door de Britten uitgelegd. Aangezien het geïsoleerd is van de voornaamste Britse posities op het eiland, scheen dat het waarschijnlijk onverdedigd gelaten was en dat de Britten de bewapening naar het vasteland hadden teruggebracht gedurende de twee maanden, dat hun troepen op het Malakka schiereiland werden teruggedrongen.

Vóórdat de oorlog in de Stille Oceaan begon, werd naar Palau Ubin gerefereerd als „sterk gefortificeerd" met kanonnen van 14 duim en andere bewapening. Doch deze waren slechts op zee gericht en Palau Ubin en het nabijliggende eiland Tekong Besat werden beschouwd als bolwerken van de defensie tegen vijandelijke strijdkrachten, die zouden pogen van zee uit nader te komen. Ten Zuiden van Palau Ubin aan het meest Oostelijke punt van het eiland Singapore ligt het zwaar gefortificeerde fort Changi en elke Japanse aanval zou hier kunnen worden tegengegaan door de wemelende defensies van dat bolwerk. De grootste kanonnen daarvan wezen ook naar de zee bij het begin van de oorlog, doch de Britten gaven te kennen, dat deze grote kanonnen in Noordelijke richting zijn gekeerd tegen de indringers. Palau Ubin ligt haast midden in de Straat en tussen Changhi en het reusachtige vliegveld van de Royal Airforce aan de overzijde van de rivier Seletar tegenover Singapore's vlootbasis. Zowel de basis van de Royal Airforce als de vlootbasis zijn grotendeels geneutraliseerd door de nabijheid van de Japanse artillerie. Palau Ubin is 4 mijl lang en 1 tot 2 mijl breed. De Straat van Johore is op dit punt ongeveer 4 mijl breed. (Door C. Yates McDaniel, Singapore, (AP) 8.2).

De invasie van Singapore aangevangen.

Een speciaal Brits communiqué luidt als volgt: „Een grote vijandelijke strijdmacht is erin geslaagd te landen aan de Westelijke kusten van het eiland Singapore in de afgelopen nacht. Zij worden bestreden door onze troepen. De gevechten hebben voortgang."

Krachtige Japanse troepenmachten zwermden over de smalle Straat van Johore onder dekking van een hevig gordijnvuur en landden op het eiland Singapore vóór het aanbreken van de dag in een wanhopige poging om dit Britse bastion te verpletteren.

Verwoede gevechten van man tegen man woedden langs de stranden, terwijl Britse, Australische en Indische troepen vochten om te verhinderen, dat de indringers hun moeilijk gewonnen houvast zouden uitbreiden.

Waarschijnlijk gebruikten de Japanners invasie-schuiten om de Straat over te steken, die op sommige plaatsen minder dan een mijl breed is. Het artillerie bombardement, dat de aanval voorafging, begon gistermorgen en werd zonder enige verslapping gedurende de dag en de nacht voortgezet.

Uit kanonnen en mortieren van elk kaliber lieten de Japanners staal neerregenen op de Britse posities aan de overzijde van de 35 mijl lange Straat.

Japanse vliegtuigen vlogen over en lieten tonnen van bommen vallen, terwijl zij elk teken van enige beweging op de wegen achter het front met de machinegeweren beschoten.

Na het bombardement, in een klaarblijkelijke poging Singapore's verdedigers te verschalken en te lokken uit hun posities om elders op de weg te plaveien, voerden de Japanners gisteren een schijnbeweging uit door een landing uit te voeren op het eiland Palau Ubin aan de rechterflank van de Britten aan het Oostelijke einde aan de Straat van Johore.

Hoewel Palau Ubin op sommige punten slechts een halve mijl ligt van het eiland Singapore, was er geen aanwijzing, dat de Japanners het eiland uit die richting aanvielen (Singapore, (AP) 9.2).

Een Brits communiqué luidt als volgt: „Een vijandelijke landing uit boten aan de Noordwestelijke kust van het eiland vond plaats tussen Sungei Kranji en Pasir Laba tussen gisteravond 23 uur en hedenmorgen 1 uur. De Britten pogen den vijand te vernietigen, doch de resultaten zijn nog niet bekend. Elders op het eiland gaat de vijand voort duikbombardementen uit te voeren op onze voorste posities. Hurricane gevechtsvliegtuigen van de Royal Aiforce, die steun bieden aan onze troepen, hebben heden met succes de vijandelijke aanvallende vliegtuigen onderschept en 3 vliegtuigen vernietigd. Tevens werden 3 andere vijandelijke toestellen beschadigd" (Singapore, (AP) 9.2).

Officieel wordt gemeld, dat de Japanners in Oostelijke richting doordringen van de landingsplaatsen aan de Noordwestelijke kust van het eiland Singapore. De Japanners worden gesteund door een belangrijk aantal bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen (Singapore, (AP) 9.2).

AUSTRALISCHE VERLIEZEN OP MALAKKA.

Officieel wordt medegedeeld, dat de Australische verliezen op Malakka in totaal 1.187 man bedragen, waarvan 160 doden, 23 die aan hun verwondingen overleden, 645 vermisten en 359 gewonden (Sydney, (AP) 8.2).

SCHEEPSVERLIEZEN TOEGENOMEN.

Officiële kringen te Londen deelden mede, dat de slag om de scheepvaart op de Atlantische Oceaan, waaronder de Noordamerikaanse schepen in de wateren der Verenigde Staten, heviger is dan in de vorige 6 maanden. Hoewel de slagen, welke de duikboten toebrengen aan de Atlantische levenslijn, nergens de verliezen benaderen van de ergste maand in de oorlog, werd gezegd, dat de Duitse duikboten waarschijnlijk in aantal zijn toegenomen. Officiële bronnen berekenden, dat een groot percentage van de Duitse duikbootmacht, die de Westelijke Atlantische Oceaan afjaagt, zich dicht bij de Verenigde Staten bevindt. Tenminste een-vierde verkent de scheepvaartroutes en de rest bevindt zich in de bases voor herstellingen en om voorraden op te doen of is op weg.

Deze bronnen deelden mede, dat de mogelijkheid bestaat, dat niet alle duikboten, welke opereren in het Westelijk deel van de Atlantische Oceaan, de lange terugreis behoeven te maken naar Noorwegen of Frankrijk. De mogelijkheid bestaat, dat zij door voorraadschepen worden bijgestaan. Men gaf toe, dat er meer duikboten opereren in het Westelijk deel van de Atlantische Oceaan dan ooit te voren.

Men gaf geen schatting van het aantal duikboten, dat gestationeerd is in de Middellandse Zee, waar — naar tevoren vermeld — de meest kundige nazie-bemanningen meedoen. Echter werd gezegd, dat zeer hevige verliezen zijn toegebracht aan de asscheepvaart, niettegenstaande deze bescherming.

Commentaar leverende op de berichten, dat Vichy met Duitsland samenwerkt om voorraden aan te voeren voor Erwin Rommel, zeiden deze bronnen, dat de nazies mogelijk de schepen van de Fransen gecharterd hebben. Men zeide, dat elke actie om zulke transporten op te vangen, zal worden genomen in overleg met de Verenigde Staten, die de diplomatieke betrekkingen met Vichy hebben volgehouden (Londen, (AP) 8.2).

NOORDAMERIKAANSE DUIKBOOT VERGAAN.

De Noordamerikaanse Marine maakte het verlies bekend van de duikboot S-26 tengevolge van een botsing met een ander marine-vaartuig in water van 301 voet diep. Het ongeluk geschiedde op 24 Januari. Slechts 3 leden der bemanning zijn gered (Balboa, Kanaalzone, (AP) 7.2).

INLICHTINGEN VAN VICHY GEVRAAGD.

Sumner Welles, de Noordamerikaanse Onder-Staatssecretaris, zeide, dat de Verenigde Staten aan de Vichy-Regering inlichtingen hebben gevraagd omtrent de gepubliceerde berichten van Franse hulp aan de As in de Libyse campagne (Washington, (AP) 7.2).

DUITSLAND ZOEKT ARBEIDERS IN HET BUITENLAND.

Het Britse nieuwsblad ontving een bericht van „ergens uit Europa", welk mededeelde, dat, volgens verklaring van diplomatieke kringen Hermann Goerings bezoek van kort geleden aan Italië tot doel had een nieuw contingent van 300.000 Italiaanse arbeiders te verkrijgen voor dienst in de Duitse industrie. Het bericht zeide, dat de nazie-campagne om buitenlandse arbeid te zoeken in volle gang is in de industriële districten van Noord-Oost-Frankrijk en rond Parijs. Hieraan werd toegevoegd, dat door het „uitkammen" van fabrieken en het oproepen van Duitsers, die wonen in het buitenland, Duitsland verwacht nog 2 millioen soldaten tegen Sovjet-Rusland in de strijd te kunnen werpen (Londen, (AP) 7.2).

Het nieuws van vandaag.

Singapore werd gebombardeerd. Singapore werd beschoten. Singapore kon door zijn kanonnen, die bekend staan als de grootste ter wereld (18 duims) de Japanners niet van het lijf houden. Japanse schoktroepen zijn geland op het eilandje Palau Ubin, dat in de mond van de Straat van Johore ligt, vlak tegenover Changi waar deze kanonnen staan. Vanmorgen zijn de eerste invasiepogingen van de Japs met succes bekroond. Man tegen man vechten Britten, Australiërs en andere geallieerden tegen den indringer, den Jap. Gevechten van man tegen man noemt men in de krijgskunde gevechten van 300 — 0 meter. De kanonnen bulderen (één schot vergt 60 gallon alcohol in poedervorm, ziehier de reden waarom men op Curaçao geen alcohol krijgen kan) en de drie geallieerde divisies die op het eiland Singapore aanwezig zijn, hebben een harde dobber tegenover de zes Japanse divisies, die met de invasie bezig zijn. Het luchtwapen heeft ook hier weer onheil aan de geallieerden gebracht (Singapore heeft slechts 4 goede vliegvelden). Met zijn vliegtuigen domineert de Jap de lucht, niet alleen boven Singapore, maar ver, ver in de omtrek.

Batavia kreeg vannacht voor het eerst een luchtaanval van de Japs te doorstaan. (blz. 3).

De Slag om Singapore is in volle gang, niet meer bij wijze van belegering, zoals vorige week, maar in handgevecht op het eiland zelf. En nog is deze strijd niet volstreden, of de Slag om Java is begonnen. De slag om Java zal zwaar zijn: 100.000 man felle vechters, misschien de beste van het Verre Oosten, staan gereed, 2000 vliegtuigen wachten. Vermoedelijk zal men Batavia en Soerabaia tot verdedigingscentra maken, waarbij het lastige is, dat de beide centra ver uiteen liggen, evenals in de Slag om Creta, waar een eiland gelijkvormig aan Java verdedigd werd van de twee punten Candia en Canea. In luchtgevechten zijn de geallieerden steeds de mindere. Als het op echt vechten aan komt, dan zijn ze sterk.

In Rusland worden door artillerie, cavalerie en infanterie nog ouderwetse staaltjes van krijgerskunst vertoond (blz. 3). Overal trekken de Russen voort; in de ring rond Leningrad hebben ze een gat geslagen; in het Donetsbekken maken ze avances, en U.S.A.vliegtuigen, die daar arriveerden, bleken in weerwil van de kou uitnemend te voldoen. (blz. 3).

De Duitsers schijnen een invasie op grote schaal in Noorwegen te verwachten (blz. 1).

In Italië moeten alle automobielen van voor 1930 worden ingeleverd.

De afgelopen Week.

Welles en de meeste Amerikaanse vertegenwoordigers op de Conferentie van Rio de Janeiro zijn teruggekeerd naar hun land. Heel de wereld ziet thans uit naar het ten uitvoer brengen van de beslissingen die genomen werden. Het verbreken van de betrekkingen met de Asmogendheden was het eerste, dat alle — op Argentinië en Chili na — deden. Deze beide landen lieten nog op zich wachten. De Cubaanse vertegenwoordiger Aurelio Fernandez Concheso gaf bij zijn terugkeer te Havana echter een aanwijzing, dat ook Chili en Argentinië eerlang tot deze stap zullen overgaan. De verkiezing van den anti-nazie Juan Antonio Rios, tot President van Chili jl. Zondag zal hiertoe bijdragen, terwijl in Argentinië gewacht wordt op de bijeenkomst van het Congres.

Bij zijn terugkeer in Washington stond Sumner Welles een-persconferentie toe waarbij hij enkele mededelingen deed. De Onder-Staatssecretaris zeide o.a., dat op 15 Maart a.s. de legerleiders van de Amerikaanse Republieken bijeen zullen komen om de defensie van het Westelijk Halfrond te bespreken. Voorts kon men uit telegrammen van de „Associated Press" opmaken, dat behalve militaire besprekingen, binnenkort ook politieke en economische conferenties verwacht kunnen worden met het doel de krachten en de rijkdommen van de Nieuwe Wereld te verzamelen en die te plaatsen achter de democratische oorlogsinspanning. Waarschijnlijk zullen op deze komende conferenties dan zulke quaesties worden uitgewerkt als **de inter-Amerikaanse scheepvaart, het bestrijden der vijandige of vijfde-colonne activiteiten en de internationale stabilisering van de valuta.**

De verantwoordelijkheid van de Verenigde Staten.

Bij deze conferenties zullen de Verenigde Staten een leidende rol hebben, evenals zij een leidende rol hebben in dit werelddeel. Niet alleen de Latijns Amerikaanse landen, doch vooral de Verenigde Staten zelven voelen, dat dit land een grote nieuwe verantwoordelijkheid heeft in het wereldconflict. De Verenigde Staten zullen in samenwerking met Groot-Brittannië de leiding moeten nemen in de strijd voor het behoud der democratie.

Wat dus de Latijns Amerikaanse Republieken zullen doen, is het bijstaan en steunen van de Verenigde Staten. Dit is de beste garantie om niet bedreigd te worden in haar vrijheid.

Nu op dit continent nog niet gestreden wordt, worden de krachten verzameld en de maatregelen getroffen, niet alleen om den vijand af te slaan, doch ook om hem aan te vallen en ver van het thuisfront slagen toe te brengen. Om deze slagen effect te doen sorteren moeten deze ook **zo snel mogelijk** worden toegebracht. De stootkracht, die bij de Verenigde Staten **berust**, moet daarom in werking gesteld worden. Dat dit bereids werd gedaan, werd te kennen gegeven door uitlatingen van verschillende zijden. Daar waren de uitlatingen van de Amerikaanse leiders zelf. Daar waren de verklaringen van Minister Van Kleffens en van Luitenant G. G. Van Mook en daar was tenslotte de dagorder, die door Generaal Archibald Percival Wavell werd uitgegeven voor de troepen, die Singapore moeten behouden. In deze dagorder deelde de Geallieerde Opperbevelhebber in het Verre Oosten mede, dat met Britse versterkingen ook Amerikaanse onderweg waren.

Het parool voor Singapore is dus om vol te houden met alle krachten. Generaal Wavell is een vindingrijk man en het is daarom niet redelijk te verwachten, dat hij een defensief spelletje zal blijven spelen. **De Amerikaanse oorlogsschepen hebben reeds mooie successen behaald tegen de Japanse oorlogs- en koopvaardijschepen en dit is** van zeer veel belang, gezien Japans grote taak om een voortdurende verbindingslijn open te houden voor zijn strijdkrachten op Malakka **en de eilanden in de Stille Oceaan.** Het zou inderdaad kunnen blijken, dat de zwakste schakel in de keten waarmede Japan poogt de Stille Zuidzee te omsingelen, de lange zeeweg **zal zijn over de Oceaan terug naar Japan.**

Indien Singapore het **enkele maanden** kan uithouden tegen de Japanse aanval en een Japanse **invasie kan** stukslaan, zou wel eens kunnen blijken, dat deze zeeweg een **zeer belangrijke debetpost voor Japan wordt in de oorlog.**

Olie voor Japan.

Het is geen geheim, dat de grootste winst, welke Japan verwacht van zijn Zuidwaartse agressie, het verkrijgen is van Indië's olie. Volgens de berichten uit Batavia hebben zij tot nu toe bot gevangen, aangezien de Nederlanders, van waar zij zich terugtrekken alle machinerieën en installaties voor de olieproductie vernietigen. Alvorens Japan de bronnen kan exploiteren moeten al deze machinerieën en alle olie-installaties vervangen worden, hetgeen zeker een lange tijd zal duren. De Japanners moeten ook niet verwachten, dat zij hierin niet gestoord zullen worden, want ongetwijfeld zullen zij herhaaldelijk worden gebombardeerd op belangrijke punten.

Olie voor Duitsland.

Is het Japan, dat in het Verre Oosten olie nodig heeft, zo is het Duitsland, dat „het zwarte goud" in het Westen niet kan ontberen. En daarom vechten de nazies in het Zuiden van Rusland thans op leven en dood **om de Krim en de Oekraïne te behouden,** omdat deze zich het dichts bij de Caucasus bevinden. De oorlog is hier in een critieke periode, waarbij zal worden beslist met welke kracht de Duitsers hun aangekondigde lente-offensief zullen ondernemen. Het weer zou in deze critieke periode een zeer belangrijke factor kunnen zijn en gewoonlijk is Februari wel de koudste maand van Rusland. Niet alleen op de Duitsers is dit van invloed, doch ook op de Russen, wier eigen voorraadlinies steeds langer worden, terwijl zij zich verder trekken, en die nu ook de nadelen gaan voelen van hun eigen verschroeide-aarde-politiek. Naar waar zij nu voortdringen, is alles wel hopeloos vernield, want wat zij nog niet verwoesten, dat vernielen de Duitsers nu bij hun terugtocht.

Nog hangen de nazies aan belangrijke bases zoals Orel, Charkov, Kursk en Djnepropetrovsk. Indien de Russen deze bases in Februari kunnen veroveren met het Duitse materiaal, dat zich daar bevindt, dan zullen zij waarschijnlijk het lente-offensief hebben lamgeslagen, **zelfs voordat dit kan beginnen.**

Als zij de nazies over de Dnjepr kunnen terugdrijven bij de aanval, die zij thans ondernemen, dan brengen zij tevens het gehele Duitse plan in het Zuiden in gevaar. Het verlies aan ge-

bieden en strategische stellingen, die de Duitsers bij twee dergelijke Russische overwinningen zouden verliezen, zou de nazies dwingen zich ver van hun huidige operatiebases terug te trekken.

Indien de Sovjets de nazies echter hier niet kunnen verdrijven, zullen zij bij een eventueel Duits lente-offensief stand moeten houden aan een vastgestelde linie en wachten tot hun Geallieerden genoeg krachten verzameld hebben voor een invasie in de bezette landen van Europa.

De strijd rond de Middellandse Zee.

Men moet echter niet verwachten, dat de nazies zich het initiatief gemakkelijk zullen laten ontfutselen en indien nodig zullen zij beslist een andere weg zoeken. Voor een nieuwe manoeuvre zou nog het Middellandse Zeegebied open liggen, waarheen de tekenen van de laatste tijd trouwens ook bewijzen. Men denke maar aan de tegenaanval van Generaal Erwin Rommel in Libye, het bezoek van Admiraal Erich Raeder en Maarschalk Wilhelm Goering aan Italië, de bombardementen van Malta en het feit, dat vele Duitse duikboten van de Atlantische Oceaan zijn overgebracht naar de Middellandse Zee.

Ook moet men niet vergeten, dat Generaal Hitler thans het commando van de Duitse troepen heeft overgenomen. Wat zou de man niet in zijn bol gekregen kunnen hebben! Tot nu toe heeft hij veel succes gehad met zijn politiek, die erop gebaseerd is, dat de brutalen de halve wereld hebben.

Nu zij gezien hebben, dat de Britse superioriteit in de lucht een groot deel gehad heeft om hen eerst uit Cyrenaica te verdrijven, vatten de Duitsers het plan op zelf te pogen de heerschappij te heroveren van de luchten boven de Middellandse Zee. Reeds wekenlang zijn zij bezig geweest vliegtuigen samen te hopen op Sicilië, in Hellas en op Creta met het klaarblijkelijke doel Malta kapot te slaan en vervolgens de Britse vloot aan te pakken. Bovendien heeft het Duitse leger grote voorbereidingen getroffen in Bulgarije en Roemenië. Nieuwe wegen zijn gebouwd, die leiden **naar de Turkse grens.** Vliegvelden werden aangelegd.

Al zou Hitler zijn rug bloot moeten geven, is het zeer wel mogelijk, dat hij dit zal doen om nieuwe olie-voorraden op te doen. Als hij de Caucasus niet kan bereiken, dan zal hij wel naar Iran en Irak moeten, dwars door het Midden-Oosten. En daarvoor zal hij eerst het Geallieerde weerstandscentrum rond de Middellandse Zee moeten breken. Wij mogen vertrouwen, dat dit hem niet zal gelukken.

Curaçao.

DE GOUVERNEUR KOMT TERUG.

Morgenmiddag zal Zijne Excellentie de Gouverneur met Zijn familie naar Curaçao terugkeren.

Zijne Excellentie zal op Hato door een Commissie van Ontvangst begroet worden, bestaande uit de heren: C. Süthoff, W. Goslinga en H. I. Franke.

LUCHTBESCHERMINGSDIENST.

Politie zal krachtig optreden.

In verband met het feit, dat heden, 9 Februari, na zonsondergang voor het eiland Curaçao phase C. ingaat wordt het publiek er op attent gemaakt, dat tegen de overtreders van de gegeven regels krachtig zal worden opgetreden.

Maandag en Dinsdag zal tegen hen proces-verbaal worden opgemaakt, terwijl van Woensdag af na zonsondergang alle motorvoertuigen en rijwielen, welke niet aan de gestelde eisen voldoen op de parkeerplaatsen in de omgeving van de controleposten zullen worden geparkeerd totdat aan de voorschriften is voldaan.

De luchtbeschermingsdienst is van oordeel, dat het publiek voldoende tijd heeft gehad om een en ander voor te bereiden.

Reeds 16 December 1941 werd door middel van een Openbare Bekendmaking medegedeeld, dat in elk voertuig de nodige middelen voor afscherming van de koplampen en achterlichten aanwezig moesten zijn.

Sedertdien is phase C. gedurende 2 dagen van kracht geweest. Bovendien is herhaaldelijk gewaarschuwd en zijn steekproeven gehouden.

Het publiek wordt erop attent gemaakt, dat afschermingshoezen in de stad verkrijgbaar zijn bij: John Henderson Co. Ltd., Isla; N.V. Ned. Ind. Gas. Mij, Brionplein; Galmeyer & Co., nabij Suikertuintje; Jossy Capriles & Co, Bredestraat Punda; Firestone Service Store, Oranjestraat.

De luchtbeschermingsdienst rekent op de medewerking van alle bestuurders van motorvoertuigen en rijwielen.

ALCOA STEAMSHIP COMPANY, INC.

Aluminium Line.

Met verwijzing naar het bericht, dat enkele dagen geleden in de plaatselijke bladen werd gepubliceerd betreffende de Baltimore dienst van de Alcoa Steamschip Company, Inc., (Aluminium Line), is het ons een genoegen hierbij te kunnen mededelen, dat er geen wijziging gekomen is in de dienst van deze maatschappij zodat deze schepen evenals in het verleden regelmatig Curaçao zullen blijven aandoen.

NIEUWE BANKBILJETTEN.

De Directie van de Curaçaose Bank deelt ons mede, dat nieuwe bankbiljetten in omloop worden gebracht:

van de waarde van ƒ 5.—, de nummers van 135.001 — 150.000; van de waarde van ƒ 10.—, de nummers 20.001 — 30.000; van de waarde van ƒ 25.—, de nummers 235.001 — 250.000; van de waarde van ƒ 100.—, de nummers 19.001 — 20.000.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Baseball:** Lucky Strike — Venezuela 5—13; Korfbal: Devo — Vitesse 0—1; Voetbal: Olympia Jr. — Vitesse Jr. 1—7; Ajax Jr. — Groot Kwartier Jr. 4—0; Be Quick I — Olympia I 1—0. Be Quick II — Olympia II 3 — 0. Arsenaal — D. S. C. 3—0.

Athletiek: Hedenmiddag 17 uur onderlinge wedstrijd voor de athletiekgroep snelvoeters.

Curaçaose Athletiek Bond: Het Bestuur deelt mede, dat op 1 Maart as. de voorjaars athletiek wedstrijden zullen worden gehouden. Bij voldoende deelneming zal het volgende programma worden verwerkt.

100 — 400 en 1500 meter hardlopen; 110 meter horden lopen (76 cm.); 4 x 100 meter estafette; speer- en discuswerpen, kogelstoten; ver- en hoogspringen.

Inschrijvingen vóór of op 21 Februari as.

Op 2e Paasdag 6 April zal een 15 km. wandelmars voor junioren en een 25 km. voor dames en heren boven 16 jaar worden gehouden. Inschrijvingen uiterlijk 25 Maart.

Op 14 Mei zal wederom de traditionele Waaigat estafette worden gehouden.

Op 2e Pinksterdag zal de 5e van de serie marsen van 25 km. plaats vinden en tevens een 15 km. voor junioren.

In schrijvingen voor bovengenoemde wedstrijden bij den Secretaris van de C.A.B. den heer W. Steen, kantoor K.L.M., Willemstad.

SURINAAMSE TENTOONSTELLING.

De vereniging „Sint Aloysius Kring" heeft het plan opgevat om een tentoonstelling te organiseren van boeken, brochures, platen enz., betrekking hebbende op Suriname.

Inzendingen kunnen nog worden toegezonden aan mejuffrouw Irene Belyveld, Sint Martinusgesticht.

PAARDEN-WEDSTRIJD TE SANTA ROSA

Het paardenspel te Santa Rosa heeft Zondag een enorme belangstelling getrokken. Van Isla, stad en omliggende plaatsen was men naar Santa Rosa getogen om dit unieke sportfestijn bij te wonen, en men kon algemeen opmerken, dat de aanwezigen werkelijk genoten. Het schoonrijden was sierlijk en kunstig, het rennen buitengewoon spannend, terwijl het ringsteken en vlaggespel een aardig intermezzo vormden. Zowel bij het schoonrijden als bij het hardrennen was men dikwijls tot het laatste moment in spanning, wie de winnaar zou zijn en bij de finale hardrennen stormden Jalisco en Why-Nozzle tegelijk door de finish, maar de scheidsrechters beslisten, dat Jalisco gewonnen had. Het publiek was dan ook uiterst tevreden en de „Paardensport-club" van Santa Rosa kan terugzien op een buitengewoon geslaagde wedstrijd.

Wij laten hier de winnaars van het schoonrijden en hardrennen volgen:

Schoonrijden: 1. E. Noor met Prins; 2. P. Sem met Mil Amor; 3. J. Noor met Schemel.

Hardrennen: 1. J. Smyns met Jalisco; 2. E. Noor Jr. met Why-Nozzle; 3. B. Leon met Frasca.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: P. C. Baiz, tijd. gevangenbewaarder op Aruba, 46 dagen vrijstelling van dienst wegens ziekte.

Eervol ontheven: J. Pauw, van de verdere waarneming van de functie van landmeter op Aruba.

Eervol ontslag aan: Mevr. L. M. A. Arends-Savelkoul; Mevr. Ph. J. A. Goslinga-Stove; Dr. A. W. J. M. Desertine; S. A. Senior; E. C. Martijn; Dr. J. Oduber en Ch. Winkel GAz, op hun verzoek als leden van het Bestuur van de Jubileum Stichting voor Zuigelingenverzorging en Moederschapszorg, onder dankbetuiging voor de door ieder hunner als zodanig bewezen diensten.

Detachering: Mr. H. J. M. Hoogeveen, Inspecteur van Financiën 1e kl., hoofd der Inspectie te Medan, Nederlands Oost Indië, tijdelijk op Curaçao gedetacheerd, en als toegevoegd hoofdambtenaar werkzaam gesteld ter Administratie van Financiën.

Benoemd: Mej. M. L Laclé, tot tijd. schrijver ter Griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg, zittingsplaats Aruba; H. Kroeskamp, Chef van Buitendienst en J. van der Zee, Chef van Arbeidszaken bij de Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij zijn bevoegd verklaard tot het aan- en afmonsteren van scheepsvolk, varende op schepen van voormelde maatschappij; Mevr. L. M. A. Arends-Savelkoul, Mevr. A. G. R. H. van Erp van Ravestyn, Mevr. M. Henriquez Alvarez Correa, Dr. W. M. Bonne, Mr. H. I. Franke, Ir. J. F. Groote en S. A. Senior zijn tot leden van het bestuur van de Jubileum Stichting voor Zuigelingzorg en Moederschapszorg benoemd.

Telegrammen gewisseld ter gelegenheid van de verjaardag van H.K.H. Prinses Beatrix op 31 Januari 1942:

Her Majesty Queen Wilhelmina
— London —

Mede namens Curaçao bied ik Uwer Majesteit eerbiedig gelukwensen aan met verjaardag Harer Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix.
— Wouters —

Her Royal Highness Princess Juliana — Ottawa —

Mede namens Curaçao bied ik Uwer Koninklijke Hoogheid eerbiedig gelukwensen aan met verjaardag Harer Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix.
— Wouters —

His Royal Highness Prince Bernhard
— London —

Mede namens Curaçao bied ik Uwer Koninklijke Hoogheid eerbiedig gelukwensen aan met verjaardag Harer Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix.
— Wouters —

Lc Governor Curaçao

Ontvang mijn hartelijke dank voor mij mede namens Curaçao gezonden gelukwensen met de verjaardag van Prinses Beatrix.
— Wilhelmina —

Wouters Gouverneur Curaçao

Uwe gelukwensen mede namens ingezetenen gelegenheid Beatrix verjaardag bizonder gewaardeerd.
— Juliana —

Governor Curaçao

Ik betuig Uwer Excellentie en de bevolking van Curaçao mijn oprechte dank voor de aangeboden gelukwensen met de verjaardag van Prinses Beatrix.
— Bernhard —

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

NEDERLAND.

STEEDS BEREID VOLLEDIG SAMEN TE WERKEN.

Aneta's diplomatieke correspondent deelt mede, dat in Nederlandse kringen in Londen enige verrassing is ontstaan door president Roosevelts recente verklaring omtrent de verschillende organen, die zullen worden opgericht voor de geallieerde oorlogvoering in de Stille Oceaan. Men wijst er op, dat Churchill de stichting van één „Pacific Council" heeft voorgesteld, maar dat Roosevelt er blijkbaar verschillende wil hebben.

Men wacht met enige spanning op de officiële, definitieve text van Roosevelts mededelingen, die uit de telegrammen geen duidelijk beeld krijgen. De Nederlandse regering blijft als steeds bereid elke oplossing te aanvaarden, die een aanvaardbare vertegenwoordiging in alle te stichten organen garandeert. Natuurlijk geeft zij de voorkeur aan een oplossing, die de meest nuttige samenwerking en coördinatie in het ABCD-front waarborgt (Londen, G.P.D. 9.2).

K.N.S.M.-SCHIP SCHIET VLIEGTUIG NEER.

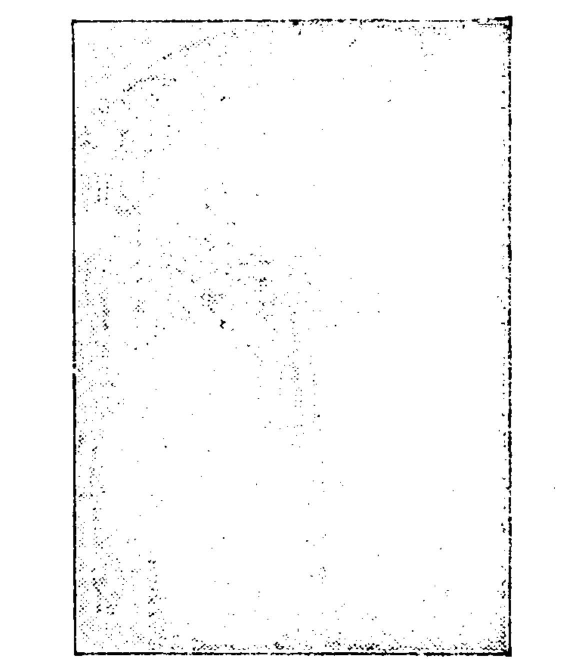
Het laatste communiqué der Britse Admiraliteit vermeldt, dat het Nederlandse ss. „Helder" (van de K.N.S.M.) dat in convooi voer, een aanvallend Duits vliegtuig heeft neergeschoten (Londen, G.P.D. 9.2).

SABOTAGE.

In blikken vlees in Nederland gefabriceerd, die uitgedeeld zijn aan Duitse soldaten in Rusland zijn stalen scheermesjes gevonden (Londen, G.P. D. 9.2).

KUNSTGEBITTEN.

De „Telegraaf" deelde mede, dat alleen zij, die op 22 Juli 1941 geen enkele tand in de mond hadden, in aanmerking komen voor een kunstgebit van de oude samenstelling, daar de rubbervoorraad beperkt is. Andere zullen een kunstgebit krijgen van een kunsthars, genaamd „paladon", dat door een Berlijnse maatschappij wordt gefabriceerd.

De 70-jarige Koning Haakon van Noorwegen neemt in Engeland een rijdende X-stralen installatie in ontvangst voor de Noorse troepen. Deze installatie werd aangeboden door Mevrouw Anthony Drexel Biddle, de vrouw van den gezant der Vereenigde Staten bij de Regeringen in Ballinschap. Het is een gift van de Noors-Amerikaanse Verenigingen in de Verenigde Staten.

MAALTIJDEN ALS MIJLPAAL.

De passagiers, die met de grote Amerikaanse „Clippers" over de Atlantische Oceaan vliegen, kunnen de afstand, die wordt afgelegd, meten aan hun maaltijden. Het ontbijt „duurt" 50 tot 70 mijlen; op 2000 meter boven de Oceaan kost een „eitje van drie minuten" 30 mijlen extra vanwege de tijd, nodig om water te koken. Lunch en diner duren ongeveer 75—100 mijlen. Een kopje koffie extra betekent 25 mijlen. De hoofdschotel van het eenvoudige menu duurt ongeveer 45 mijlen.

ARUBA

NIEUWE PARTIJ.

Vrijdag 30 Januari jl. werd alhier een vergadering gehouden, die door een vrij groot aantal personen werd bijgewoond. Deze vergadering was belegd met het doel een organisatie in het leven te roepen, die zich zal belasten met het voorstaan van de belangen van de katholieke bevolking bij de plaatselijke autoriteiten en met het contact houden met de katholieke Statenleden van Curaçao, die gaarne bereid zijn katholiek Aruba te helpen, zoveel het mogelijk is.

Het idee vond algemene instemming en onmiddellijk werd overgegaan tot het vormen van een bestuur, als volgt: **Dr. J. E. M. Arends**, voorzitter; **S. N. Ecury**, onder-voorzitter; **Fr. de P. Wever**, secretaris; **I. S. de Cuba**, 2e secretaris; **J. E. J. Ecury**, penningmeester; **Dr. A. F. Dussenbroeck; A. M. Arends; E. de Cuba; Adriaan Lacle Jr.**, bestuursleden.

Een twintigtal personen gaf zich op als lid van de organisatie. Verdere plannen van organisatie zullen ten spoedigst worden bekend gemaakt, terwijl men zich nu reeds als lid kan opgeven bij den secretaris Fr. de P. Wever, Nassaustraat 314, Aruba.

EMMASTAD.

SOCIëTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Rosbief, geb. aard., snijbonen. Morgen: Bruine bonen garni.

Agenda:

Ma. 9 Febr. 20.00 uur Rep. Toneelver. „Emmastad".
Di. 10 Febr. 19.30 Comp. bilj. „B" kl.
Wo. 11 Febr. 19.30 Comp. bilj. hoofdkl
Do. 12 Febr. 19.30 Comp. bilj. „C" kl.
20.00 Repetitie Toneelver. Emmastad.
Vr. 13 Febr. 19.30 Comp. bilj. „A" kl.

WACHTDIENSTEN: Ma, 9 Febr.

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Zeilen: De verschillende zeilboten van onze afdeling zijn alle stuk voor stuk nagezien en waar nodig vernieuwd, zodat alle boten weer in prima conditie zijn. Besloten is om binnenkort over te gaan tot het opnieuw vaststellen van een zeilladder, zowel voor Olympia jollen als voor B.M.-ers. Degenen, die aan deze wedstrijden wensen mede te doen, kunnen zich tot en met 14 Februari as. opgeven bij de heren v.d. Werf of Beyersbergen van Henegouwen, tel. 343, 555 of 830.

Van de Fronten.

COMMUNIQUÉ VAN BATAVIA.

Het militaire communiqué van gisteren, 8 Februari, luidt: „Een aantal Japanse bommenwerpers deed weer een aanval op Soerabaia. Enige, zeer geringe schade werd aan het marine-etablissement toegebracht. Vijandelijke vliegtuigen maakten verkenningsvluchten over Matavia. In het district Pengalengan schoot een laagvliegend vliegtuig op een groep theeplukkers, maar er waren geen doden of gewonden.

Japanse watervliegtuigen verkenden Oost Java. Een bomaanval werd op Muntok (Banda) gedaan met als gevolg enige doden, 6 zwaar- en 30 licht-gewonden. Er ontstonden vele branden en de schade was niet gering. Palembang werd door 6 bommenwerpers, geëscorteerd door vele gevechtsvliegtuigen, bestookt. Enige onzer vliegtuigen werden op de grond door het vuur vernietigd. De vijand verkende Noord-Sumatra. Een dorpje op Nieuw Guinea werd beschoten; 1 dode en 1 ernstig gewonde".

Het militaire communiqué van heden, 9 Februari, meldt, **dat Japanse vliegtuigen Batavia hebben aangevallen hedenmorgen.** Bizonderheden zijn nog niet bekend. Uit Balikpapan wordt gemeld, dat de Japanners blijkbaar trachten over land Bandjermasin te bereiken. Zaterdag hebben onze afweerkanonnen 2, waarschijnlijk 3 Japanse vliegtuigen bij Soerabaia neergeschoten. Weer werd het Palembangse vliegveld gebombardeerd, doch geen schade werd gemeld (Batavia, G.P.D. 9.2).

NOORDAMERIKAANSE RESERVES IN ACTIEVE DIENST GEROEPEN.

President Franklin Delano Roosevelt vaardigde een besluit uit, waardoor alle georganiseerde reserve-eenheden, die nog niet in actieve dienst waren in actieve militaire dienst worden geroepen. Het besluit zeide, dat de datum, waarop het oproepen van deze eenheden van kracht wordt, later zal worden bekend gemaakt door den Secretaris van Oorlog. Gelijk de andere, die reeds in actieve dienst zijn geroepen, zullen deze eenheden voor de duur van de oorlog dienst nemen en 6 maanden na de beëindiging daarvan onderhevig zijn aan een vroegere ontheffing of ontslag. In het besluit werden de eenheden niet genoemd, die nog niet in actieve dienst zijn. De President handelde volgens de wet, die op 27 Augustus 1940 goedgekeurd was en veranderd werd op 13 December 1941 en volgens de Nationale Defensie Wet van 1916 en als Opperbevelhebber van het Noordamerikaanse leger (Washington, (AP) 7.2).

ROMMEL TOT STAAN GEBRACHT.

De Britse troepen hielden de opmars van de As over Libye tegen op de toegangswegen van Tobruk en rukten zonder weerstand voort over een wijd gebied ten Westen van Ain El Gazala. De Britten verklaarden ook, dat Ain El Gazala op 40 mijl ten Westen van Tobruk nog steeds in Britse handen was en zij „een serie punten bezetten" rond het door zand omgeven punt aan de kust. Het bleek tenslotte, dat Veldmaarschalk Erwin Rommels strijdkrachten zich gesteld zien tegenover de Britse hoofdmacht, hoewel er nog geen grote slag ontstaan is. Het tot stand komen van Rommels Oostwaartse ren tot binnen een afstand van 150 mijl van de Egyptische grens gaf te kennen, dat hij mogelijk moeilijkheden heeft met de verbindingslinies, die de Britten voortdurend bestookt hebben sedert de tegenaanval van de As vanuit El Agheila ondernomen werd op 22 Januari.

Langs de gehele kust van Cyrenaica en in het groene berggebied van Gebel El Achdar zetten Britse bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen de hardnekkige aanvallen voort. Ten Westen en Zuid-Westen van Ain El Gazala ontmoetten Britse mobiele landcolonnes, gesteund door bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen, nergens belangrijke concentraties van astroepen. De Britten spraken van een beschermende jacht, waardoor te kennen werd gegeven, dat zij van plan zijn hecht stand te houden voor Tobruk, waar de belegering van 7 maanden in December werd opgeheven. Er is geen teken, dat de Britten zelf voorbereidingen treffen voor een tegenaanval op grote schaal in de gerekte wisselvallige slag om Benito Mussolini's laatste Afrikaanse bezittingen. (Door Stephen Barber, Caïro, (AP) 8.2).

VERDERE RUSSISCHE VOORTGANG GEMELD.

Russische oorlogsberichten deelden mede, dat de Duitse artillerie ernstig gerantsoeneerd is als een belangrijke factor in de Russische winterstrijd en dat het Rode leger de opmars voortzette na nieuwe Duitse reserves te hebben ontmoet en herhaalde tegenaanvallen te hebben stuk geslagen. Hevige gevechten worden in haast alle sectoren gerapporteerd, doch de meest energieke strijd woedt ten Noord-Westen van Moskou voorbij Kalinin en in het Zuiden in het Donetsbekken. Men verklaarde, dat talrijke bewoonde plaatsen werden bevrijd en dat een groot niet nader genoemd centrum werd geflankeerd. Aan het Leningradfront heeft de cavalerie van het Rode leger een diep gat geslagen in de Duitse ring en de verbindingen van de Duitsers vernield. „Laat ons beloven Leningrad te redden", zeide Rode Ster.

Rode Ster zeide, dat de Duitsers reserves aanvoerden door de lucht en hevige verliezen leden bij hun pogingen om een omsingeld garnizoen te redden. Nieuwsfilms toonden eenheden van het Rode leger, die opereren in de achterhoede van de Duitsers voorbij de rivier Volkhov. Van het Zuiden zeide „Pravda": „De voortgezette bevrijding van het Donetsbekken merkte de resultaten van de laatste dagen." Gemeld werd, dat het Rode leger aldaar een nieuw offensief heeft geopend met steun van vele vliegtuigen. Vliegtuigen van Noordamerikaans maaksel opereren boven verscheidene factoren en voldoen op bevredigende wijze in de ernstige koude. 8 Bewoonde plaatsen werden in de Zuidelijke sector van het Westelijk front bezet en talrijke plaatsen werden bevrijd van hun Duitse garnizoens in de Centrale sector.

Ten Zuid-Westen van Charkov in de Oekraïne werd een Roemeens skidetachement vernietigd. Van dit front schreef G. Nadysev, dat de Duitse artillerie miserabel wordt en niet langer een belangrijke factor vormt. Waar een divisie vroeger 2 regimenten artillerie had, is er slechts nog 1.

Om bij te dragen in hun moeilijkheden, zijn de Duitsers gedwongen een afdeling artillerie eerst te zenden naar een sector en dan weer naar een andere. Hierbij worden zij gehinderd door verschoven wegen en gebrek aan gasoline voor de tractors, die de kanonnen trekken. De ammunitie voor elke batterij is beperkt, tot het massa artillerievuur, dat vroeger een infanterie-aanval voorafging, afgedaan heeft. Andere Russische berichten spraken van de verliezen, die de Duitse infanteristen lijdt, gelijk vernomen van Duitse gevangenen. Gemeld wordt, dat de 5e compagnie van het 503e regiment infanterie, nog slechts enkele manschappen heeft en dat andere eenheden zo gereduceerd zijn, dat er nog weinig meer van overblijft dan de naam. 2 Bataljons werden opgeruimd in de slag van enkele uren voorbij Kalinin. (Door Eddy Gilmore, Moskou, (AP) 9.2).

RUSSEN GEBRUIKEN RENDIEREN.

Een Fins oorlogsbericht deelde mede, dat Russische ski-patrouilles, welke opereren over het bevroren verre Noordelijke front, rendieren gebruiken als pakdieren om voedsel en ammunitie te dragen. De Finnen zeiden, dat een dergelijke patrouille werd teruggedreven en 8 met voorraden beladen rendieren werden veroverd (Helsinki, (AP) 8.2).

TOESTAND IN BIRMA ONVERANDERD

Wavell op inspectietocht in Birma.

Sterke Britse verdedigers van het schatrijke Birma en zijn belangrijke toegangspoort naar China hebben de Japanners tegengehouden langs de rivier Salween tot bevrediging van den Commandant der Verenigde Landen Generaal Sir Archibald Percival Wavell, die het front voor de tweede maal in de laatste tijd bezocht. Het bezoek van den Generalissimo werd heden bekend gemaakt, terwijl het Birmafront potentieel het meest belangrijke werd tegen Japans eerzuchtige pogingen voor het veroveren van de hegemonie over geheel Oost Azië. Wavell sprak met officieren en manschappen aan het Moulmeinfront, binnen gehoorafstand van de vijandelijke artillerie en gaf uitdrukking aan een redelijk optimisme over de positie van de Verenigde Landen in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan. Wavell arriveerde per vliegtuig van zijn hoofdkwartier op Java in het bedreigde Nederlands Oost Indië.

Nieuwe Chinese troepen namen intussen posities in aan het Birmafront. Sprekende over de radio van Calcutta voorspelde Sir Archibald Clark Kerr, de onlangs overgeplaatste Britse Ambassadeur van Chungking naar Moskou, een „groot offensief" door Britse, Noordamerikaanse en Chinese troepen tegen de Japanners, die aanvallen uit het onderworpen Thailand. De Ambassadeur bracht een warme hulde aan Tsjiang Kai Sjek met te zeggen, dat China veilig is in zijn handen. Hij zeide: „China heeft de Japanners tot stilstand gevochten en zal voortgaan te vechten als demonen, waarbij de Chinezen hun diepe haat in het conflict leggen." De luchtactiviteit boven Rangoen was heden bij daglicht gering, doch gedurende de donkere ochtenduren onderwierpen de Japanners de stad aan de vierde achtereenvolgende en meest vernielende nachtelijke aanval van de oorlog. De Japanners concentreerden de aanval op het vliegveld ten Noorden van Rangoen, waar Britse en Noordamerikaanse vliegtuigen hun basis hebben. Klaarblijkelijk werd echter weinig schade aangericht. (Door Daniel de Luce, Rangoen, (AP) 8.2).

WERELDNIEUWS.

CRIPPS VOORZIET EEN DUITSE NEDERLAAG OVER EEN JAAR.

Sir Stafford Cripps, de vroegere Britse Ambassadeur te Moskou, verklaarde, dat het vooruitzicht bestaat van een Duitse nederlaag over een jaar. Hij waarschuwde echter zowel Groot Britannië als de Verenigde Staten, dat de Sovjet Unie niet alleen gelaten kan worden om het werk te verrichten. Schimpende op de Britten door hen te vertellen, dat zij zich nog niet „volledig" gegeven hebben in hun oorlogsinspanning, zeide Cripps heden in 2 redevoeringen, dat Hitler waarschijnlijk in April „met al zijn macht" zal toeslaan in een poging om de olie van de Caucasus te bemachtigen. Cripps zeide, dat het Duitse lente-offensief in Rusland, indien het komt, de meest critieke phase zal zijn van de gehele oorlog. Hij verklaarde, dat er elke kans bestaat, dat Duitsland het volgend jaar tegen deze tijd verslagen wordt, doch slechts indien de Britten al hun pogingen aanwenden, particuliere belangen opofferen en aan Rusland „alle steun bieden die wij bieden kunnen."

In een radioredé waarschuwde Cripps des avonds voor de Britse zelfvoldaanheid en vergeleek die met de offers, welke worden gebracht door de Russen. Tevens voorspelde hij, dat Hitlers aanval voor het verkrijgen van de Caucasische olie een nieuwe en verschrikkelijke bliksem zal ontladen met de nauwgezette zorg van het Duitse verstand.

Cripps zeide, dat Groot Britannië in zijn geheel de volledige samenwerking en vriendschap met de U.S.S.R. verlangt, doch dat er sommigen zijn, die worden beheerst door het „oude angst-complex".

„Aan zulke mensen mag niet worden toegestaan, dat zij op negatieve wijze invloed oefenen op onze betrekkingen met Rusland. Wij moeten òf deelgenoot zijn met Rusland in de wederopbouw van Europa òf de wereld wederom dompelen in een chaos. Een der redenen waarom ik wenste naar dit land terug te keren uit Rusland, was om het volk van Groot Britannië te doordringen van die noodzaak."

Cripps zeide, dat Stalin persoonlijk het ogenblik had gekozen om terug te slaan naar de Duitsers en zijn strijdkrachten had bewaard tot hij het ogenblik juist achtte, niettegenstaande de toenemende spoedeisendheid van de bedreiging voor Moskou." De beoordeling omtrent het punt van tijd en plaats was absoluut van cardinaal belang voor de ommekeer en zal volgens mij in de geschiedenis opgeschreven staan als de juiste beslissing, die tenslotte zal leiden tot de nederlaag van Hitler". Ten slotte zeide Cripps, „dat onze vredesdoeleinden duidelijker en meer specifiek moeten worden gesteld dan in de Atlantische Brief" (Bristol, (AP) 8.2).

ALLERLAATSTE NIEUWS

De Japanse strijdkrachten op Luzon bestookten Generaal MacArthurs strijdkrachten met grote granaten, bommen en infanterie-aanvallen. Voor de tweede achtereenvolgende dag beschoot de vijand vanuit verborgen kanon-stellingen aan de Zuidelijke of Cavite-zijde van de Manillabaai de Noordamerikaanse forten aan de ingang van de baai. Het vuur, dat waarschijnlijk afgegeven werd door mobiele doch zware kanonnen, concentreerde zich 2 uren lang op Fort Mills (een fortificatie op Corregidor), Fort Hughes en Fort Frank. Gisteren werden Fort Mills, Fort Hughes en Fort Drum 3 uren lang beschoten. Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog deelde mede, dat bij geen van beide bombardementen ernstige schade werd aangericht. Verschillende vijandelijke batterijen werden tot zwijgen gebracht.

Het Britse Hoofdkwartier te Singapore deelde mede, dat de Japanners, die in de nacht geland zijn aan de Noordwestelijke kust van het eiland Singapore, zich bij hevige gevechten in Oostelijke richting verspreiden. Het communiqué zeide, dat Britse strijdkrachten pogingen doen den vijand „op te ruimen".

Batavia werd door 6 tot 8 vijandelijke vliegtuigen aangevallen.

Hoofdzakelijk de vliegvelden te Kemajoran en Tijililitan waren het doelwit. Ogenblikkelijk stegen Nederlandse vliegtuigen op en gaf het afweergeschut hevig vuur af. Enige schade werd toegebracht aan militaire vliegtuigen en 2 passagiers vliegtuigen vatten vlam.

Ook Tandjoeng Priok werd aangevallen, doch hier was het afweer geschut zo hevig, dat de Japanners hun objecten niet bereikten.

Officieel wordt medegedeeld, dat 51 personen gedood werden en 52 licht gewond bij de laatste luchtaanval op Soerabaia".

Bij Batavia werd 1, vermoedelijk 2 Japanse vliegtuigen neergeschoten.

Regeringsstandpunt tegenover de N.S.B.'-ers

Voor „Onverzoenlijken" internering voor het leven.

Plannen tot Gezins-internering

De brandende quaestie der Vrijlatingen

Reeds meermalen is de quaestie van de N.S.B.'ers op Bonaire ter sprake gebracht. Interessant is het daarom de volgende reportage te lezen van een persconferentie, die de Nederlands Indische Procureur Generaal Mr. A. S. Block der pers toestond en welke drie uren duurde. Ten gerieve van razenden Roland zij hierbij gevoegd, dat de vliegpost-editie van het „Soerabaiasch Handelsblad" hiervan het volgende verslag gaf, dat wij geheel overnemen, teneinde het stuk, dat mutatis mutandis ook voor dit Gebiedsdeel van groot belang moet worden geacht in Curaçao ook bekend te maken.

— Gevraagd werd allereerst of de bij publiek en pers heersende overtuiging juist is dat tussen de opvatting van de regering en haar adviseurs enerzijds en die van het hoofdparket annex de politieke inlichtingendienst anderzijds een vrij aanzienlijk meningsverschil bestaat ten opzichte van de internering van bepaalde N.S.B.-ers.

De heer Block antwoordt hierop dat de regering steeds conform de voorstellen van het hoofdparket beslist heeft. Op een kleine honderd requesten van geïnterneerden of hun gezinnen is zowel afwijzend geadviseerd als beslist. In geen enkel geval werd de internering opgeheven.

Men moet het standpunt der regering niet gelijk stellen met het persoonlijk inzicht van bepaalde personen.

— Kan de P. G. inlichtingen geven over het tijdstip waarop de Indische regering tot het inzicht kwam dat bij het uitbreken van vijandelijkheden maatregelen getroffen zouden moeten worden tegen gevaarlijke elementen in de Indische samenleving?

Onderzoekingen werden gedaan vóór de inval van 10 Mei.

De heer Block: Lang vóór 10 Mei 1940 zijn onderzoekingen gedaan naar de personen, tegen wie opgetreden zou moeten worden en de wijze, waarop eventueel tegen dergelijke elementen zou moeten worden opgetreden. Dit geschiedde zeker een half jaar voor de inval. Anders had men nooit zo gedocumenteerd voor de dag kunnen komen.

De procureur-generaal zet verder uiteen dat direct na de inval telegrammen van den legercommandanten zijn uitgegaan aan de bestuurshoofden.

Deze moesten voorstellen doen omtrent de te interneren personen en dan kwamen via het hoofdparket nadere telegrafische orders af. Niet alleen in het algemeen verdachte elementen, maar voorts alle kringbestuursleden en groepsleiders van de N. S. B. moesten worden geïnterneerd.

Dit was als voorzorgsmaatregel in het belang van de openbare rust en orde volkomen gerechtvaardigd.

Niemand had toen een helder beeld van wat er hier kon gebeuren.

Het uitgeven van volkomen stringente orders was intussen uitgesloten, daarvoor leende de materie zich niet.

Het was niet mogelijk, individueel inzicht uit te schakelen. De mogelijkheid bestaat dat iemand op een grote plaats niet geïnterneerd zou zijn, die op een kleinere plaats wel door de maatregel getroffen is. In een kleine gemeenschap, waar men elkaar meer van nabij kent, spelen persoonlijke oordeelvellingen een grotere rol.

Nadat aldus de eerste interneringsmaatregelen waren uitgevoerd, moest geprobeerd worden, een nivellering tot stand te brengen. De zwaarte van alle interneringsfeiten moest centraal bestudeerd worden. Dit heeft geduurd tot einde November 1940.

Volgens zekere richtlijnen werd elk geval op zichzelf bekeken, met het gevolg dat een zestig à zeventig personen uit de internering zijn ontslagen, maar daarentegen een groter aantal personen alsnog werd geïnterneerd. Als criterium heeft hierbij gegolden de interpraetatie van het begrip: déloyaliteit.

Slechts gedurende de laatste maanden hebben geen nieuwe interneringen meer plaats gehad.

— De indruk bestaat dat, voor zover er fouten zijn begaan, de grondoorzaak daarvan ligt in de voorbereidingen van vóór 10 Mei 1940. De indruk is verder dat krachtens de direct na de inval gegeven instructies personen de interneringsdrempel hebben overschreden, die die niet hadden behoeven te overschrijden, terwijl anderen, die het in aanmerking gekomen zouden moeten zijn, pas later aangehouden zijn.

Nimmer werden onschuldigen gedupeerd.

De heer Block: Indien hiermede bedoeld is dat onschuldigen geïnterneerd zouden zijn, moet ik dit sterk tegenhouden. Men kon in de eerste dagen niet te voorzichtig zijn. Evenmin als men zeggen kan dat iemand ten onrechte is geïnterneerd, kan men zeggen dat de residenten voorzichtiger hadden moeten zijn in hun voorstellen. Wie geïnterneerd werd, had altijd wel een zwart plekje.

Misschien dat dit iets te groot gezien is bij sommigen — dit kan als mogelijkheid worden aangenomen —, maar geheel onschuldig was er geen. Ten hoogste kan men zeggen, dat bij het eerste toeslaan ten aanzien van een enkeling weleens te sterk is opgetreden.

De horizontale lijn vertoonde wel „ups and downs" die later moesten worden weggewerkt.

Uiteraard blijven zij, die op grond daarvan vrijgelaten zijn aan een zeker toezicht onderworpen. Hun is ook een bepaalde verblijfplaats aangewezen.

De internering geschiedt op grond van artikel 20 van de regeling betreffende de staat van oorlog en van beleg, afgekondigd bij K. B. van 13 September 1939, Indisch staatsblad 1939 no. 582, luidende als volgt:

Het militair gezag is bevoegd personen het verblijf binnen het in staat van oorlog verklaarde gebied of bepaalde gedeelte daarvan te ontzeggen en hen daaruit te doen verwijderen of hun een bepaalde plaats aldaar tot verblijf aan te wijzen en hen daarheen te doen overbrengen. Bij aanwijzing van een bepaalde verblijfplaats kan de betrokken persoon aan een bizonder toezicht worden onderworpen en is hij gehouden zich te dragen naar de aanwijzingen, welke in een aan hem vanwege het militair gezag uitgereikte kennisgeving worden opgenomen.

Deze bepaling laat, zoals men ziet, alle ruimte voor het onderbrengen van staatsgevaarlijke elementen in interneringskampen.

Er dient ook vooral geen misverstand te bestaan over het karakter van de interneringen, op grond van het genoemde artikel 20.

Men hoort vaak van de geïnterneerden „wij hebben niets gedaan, waarom worden wij niet berecht".

Internering is geen straf, doch alleen een administratieve veiligheidsmaatregel, in het belang van de openbare rust en orde.

Men gaat dus veel te ver als men denkt aan een soort proces dat overeenkomt met een strafproces, met zijn getuigenverhoren, zijn bewijslast enz.

De aangehaalde ordonnantie voorziet in de bizondere behoeften van een in staat van oorlog verkerend land.

Dit betekent uiteraard niet dat van de rechtsstaat nu maar aanstonds een „politiestaat" gemaakt wordt maar wel dat zelfs in een democratisch land in oorlog onder bizondere omstandigheden weleens gegrepen moet worden naar maatregelen die in de politiestaat gewoon zijn.

Internering werd soms als eerste veiligheids-maatregel gehoden.

Zelfs aannemende dat iemand geïnterneerd werd op grond van een achteraf verkeerd gebleken beoordeling van zijn antecedenten, dan betekent dit nog niet dat de internering als veiligheidsmaatregel bij het eerste toeslaan niet gerechtvaardigd was. Kalme overweging daarna kan de nodige verbeteringen tot gevolg hebben.

Naar aanleiding van de opmerking dat dit antwoord niet geheel bevredigend geacht kan worden, gaat de procureur-generaal nog dieper op dit punt in. De spreker heeft reeds eerder gezegd dat het persoonlijk inzicht van de bestuurshoofden onmogelijk geheel uitgeschakeld kon worden bij de eerste maatregelen. Het feit dat op de verschillende hoofdplaatsen een aantal mensen in een voorlopig kamp bijeen gebracht werd, wat op hen een stempel van potentiële gevaarlijkheid drukte terwijl sommigen van hen kort daarna weer vrijgelaten werden, was niet te voorkomen.

— De vraag kan ook anders gesteld worden. Het gaat er niet om of er aanvankelijk misschien personen geïnterneerd zijn, die achteraf niets met de N. S. B. te maken gehad bleken te hebben. Dit zal wel nooit zijn voorgekomen. Het gaat er om of er personen geïnterneerd zijn die achteraf te weinig met de N. S. B. te maken gehad bleken te hebben om hen te interneren.

De heer Block wil verschil gemaakt zien tussen de voorlopige internering en de verder gehandhaafde. De potentiële gevaarlijkheid kan bovendien op een zeker ogenblik verminderen of ophouden te bestaan.

Wie op 10 Mei geïnterneerd is, toen niemand nog wist wat er gebeuren zou, kon landverrader geweest of geworden zijn.

In geen enkel stuk is bewijsmateriaal gevonden voor de stelling dat apart landverraad bedreven is.

Alle geïnterneerden op 10 Mei waren in meer of mindere mate staatsgevaarlijk.

Niettemin stond van alle betrokkenen wel vast dat zij potentieel staatsgevaarlijk of landverraderlijk waren. De graduaties lopen van „waarschijnlijkheid" tot „kleinste mogelijkheid".

In de totalitaire oorlog heeft het begrip „landverraad" zijn oude betekenis vrijwel verloren. Allerlei handelingen ten voordele van den vijand zijn denkbaar, die niets te maken hebben met het begrip landverraad waarbij iemand aan een soldaat van de tegenpartij inlichtingen verstrekt. Gegevens omtrent de economische oorlogvoering kunnen misschien van groter belang zijn dan directe militaire aanwijzingen.

Er is dus een categorie geïnterneerden, van wie met zeer grote waarschijnlijkheid verondersteld kan worden dat zij tot daden in staat zijn, zoals de N. S. B. in Nederland thans bedrijft.

Dan is er een categorie ten opzichte van welke niet verder gegaan kan worden dan de gedachte dat de mogelijkheid bestaat, dat zij die daden zouden kunnen bedrijven.

Verder is een groep van déloyalen die niet tot de N. S. B. behoord hebben, doch die op andere grond déloyaal geacht moeten worden, bijv. op grond van sterk pro-Duitse en/of anti-Engelse gevoelens. Deze mensen kunnen vaak, ieder op zijn terrein, in de gelegenheid zijn om handelingen te verrichten die de orde en de rust in gevaar kunnen brengen.

Dit is in sommige gevallen aanleiding geweest tot internering.

Toen van deze mensen de stukken binnenkwamen bleek van sommige de potentiële gevaarlijkheid zo gering te zijn dat verdere aanhouding niet nodig was.

— Juist onder hen die met de geïnterneerden in aanraking geweest zijn, vooral ook onder de rechterlijke ambtenaren, heerst de mening dat er vele geïnterneerden zijn die beslist minder gevaarlijk zijn dan anderen, die nog vrij rondlopen.

De verantwoordelijkheid wijzigt soms een al te humanitair meevoelen.

De heer Block antwoordt dat hem dit verschijnsel bekend is. Zij die uit een interneringskamp terugkeerden, waar zij verhoren hadden afgenomen, waren onbewust met de verhoorden gaan meeleven. Zij gingen hun gedrag vergoelijkend bekijken omdat tot hen de hardheid en de onvolkomenheid van het regiem in het interneringskamp was gaan spreken.

Misschien lopen er inderdaad nog lieden vrij rond, die in het kamp thuis behoren. Niemand zal de praetentie hebben dat hij alle déloyale elementen kan opsnorren en oppakken.

Bovendien voelen de jongere rechterlijke ambtenaren, die de verhoren hebben moeten afnemen, de verantwoordelijkheid niet, die op den man rust die te beslissen heeft. Zou een jeugdig rechterlijke ambtenaar voor de volle consequenties der beslissing geplaatst worden, dan zou zich vermoedelijk spontaan een verandering in zijn visie voltrekken.

Het gaat hier om gevoelsquaesties en daartegen moet men zich in bepaalde omstandigheden wel te harden.

— Is het blote feit van het lidmaatschap (bestuurslidmaatschap) van de N. S. B. voldoende om de betrokkenen jarenlang, nl. voor de gehele duur van de staat van oorlog of van beleg, gevangen te houden, hen en hun gezinnen dus maatschappelijk ten gronde te richten?

De heer Block: Deze vraag dient tot op zekere hoogte bevestigend te worden beantwoord.

Zonder enig materieel bewijs kan er aanleiding zijn om een bepaald persoon tijdelijk uit de maatschappij weg te nemen.

Nochtans is de overheid hier te lande verder gegaan, omdat wij nu eenmaal in een democratisch land leven. De mensen zijn dus eerst verhoord, terwijl later ook wel getuigen gehoord zijn.

Daarna volgde dan de beslissing of de internering gehandhaafd diende te blijven.

De geïnterneerden worden nauwkeurig gadegeslagen, en de indrukken die men van hun ogenblikkelijke mentaliteit verkrijgt, worden vergeleken bij die van 10 Mei 1940. Het herhaalde verhoor kan dus corrigerend werken.

Zoals reeds eerder is gezegd, kan toegegeven worden, dat er bij het eerste toeslaan te hard geslagen is in sommige gevallen.

Ongeveer 70 personen werden na onderzoek vrijgelaten.

Voortdurende bestudering van de stukken heeft tot de reeds genoemde 60 à 70 vrijlatingen geleid. In sommige gevallen is den betrokkene daarbij een verblijfplaats aangewezen, bijv. zijn eigen woning onder toezicht van de plaatselijke instanties.

Niet het blote feit van het N.S.B.-lidmaatschap echter was voldoende.

In dat geval had men eenvoudig de ledenlijsten kunnen raadplegen en iedereen interneren, die daarop voorkwam. Zo gemakkelijk is het niet geweest.

Het blote feit van het kringbestuurslidmaatschap en het groepsleiderschap heeft echter wel geleid tot aanhouding.

De verhoren en de stukken zijn echter ook aanleiding geweest om enkele

groepsleiders weer vrij te laten.

De grens, die de mogelijkheid van déloyaliteit meebrengt, is nochtans geen muur, veeleer een elastisch iets en die grens kan, naar gelang van de omstandigheden, waarin het land verkeert, vooruitgeschoven of teruggetrokken worden.

Toen in Juli 1941 de mensen veertien maanden opgesloten gezeten hadden, was de tijd gekomen om mede op grond van hun gedragingen in het kamp na te gaan, wie voor vrijlating in aanmerking kwam.

Een vijftigtal gevallen is toen nader onderzocht.

Omtrent deze vijftig geïnterneerden is langzamerhand komen vast te staan, dat zij niet tot de onverzoenlijken behoren.

Ten slotte is betreffende een 35-tal van hen de vraag aan de betrokken residenten voorgelegd — niemand beter dan zij toch kunnen dit beoordelen — of zij ermede konden instemmen, dat deze geïnterneerden weer in hun oude omgeving werden geplaatst en in 33 gevallen is deze vraag bevestigend beantwoord.

Thans is opnieuw aan den kampcommandant een brief uitgegaan, waarin verzocht wordt, een twintigtal geïnterneerden scherp te observeren.

Misschien zijn er onder hen ook enkelen, die niet verdienen voor altijd geëlimineerd te blijven.

Wanneer men weet, hoe het kampleven op het individu drukt, dan betekent het zeer veel, wanneer iemand zich veertien à vijftien maanden staande weet te houden met de gedachte, dat het voor hem niet meer nodig is, opgesloten te zitten, maar dat hij dit nu eenmaal heeft te accepteren.

De mogelijkheid van comediespelen, over een zo lange periode is al zeer gering en bovendien blijven de vrijgelatenen in de maatschappij voortdurend in observatie.

Veranderde mentaliteit van de geïnterneerden.

— Is het standpunt van de regering wellicht beïnvloed door de omstandigheid, dat aanvankelijk ook vrij onschuldige geïnterneerden, die intussen reeds anderhalf jaar gevangen gezeten hebben, niet meer geschikt zijn, wegens verbittering enz., om op de maatschappij losgelaten te worden?

De heer Block: Het is een hele praestatie, zich vijftien maanden goed te houden zonder verbitterd te worden. Het is begrijpelijk, dat velen dat niet kunnen praesteren, maar zulk een verbittering leidt tot verslechtering der mentaliteit, is het gerechtvaardigd, te zeggen, dat men onder die omstandigheden dan ook niet in de maatschappij thuishoort, en dat de internering gehandhaafd dient te blijven.

— Hebben zich onder de ongeveer honderd vrijlatingen gevallen voorgedaan, waarin achteraf bleek, dat ten onrechte tot vrijlating was overgegaan?

De heer Block gaat hierop uitvoerig in en concludeert, dat dit niet het geval is.

— Wordt wellicht ook rekening gehouden met de houding van het publiek tegenover de N.S.B.-ers, in die zin, dat de regering wel bereid zou zijn, een groter aantal los te laten, indien zij meer zekerheid hadde, dat het publiek genegen zou zijn, ze als gewoon lid der maatschappij te ontvangen?

De heer Block: Deze vraag is in het vorenstaande al gedeeltelijk beantwoord.

De houding van het publiek is een factor, waarmede het hoofdparket vanzelfsprekend rekening houdt. Beter kan men de zaak echter omdraaien: Er bestaat een zekere houding van het publiek en waardoor wordt die veroorzaakt? Houdt het rekening met hetgeen er in het moederland gebeurt? Het hoofdparket houdt daarmede nl. terdege rekening. Wat daar gebeurt, is een van de factoren, die de gevaarspotentialiteit van de déloyalen en N.S.B.-ers hier te lande beheersen.

De toestand in Nederland beinvloedt het standpunt ten aanzien van de geïnterneerden.

Aanstonds kan worden aangenomen, dat onder de geïnterneerden een zeker aantal lieden, vermoedelijk wel tegen de 100, zijn, die volkomen in staat zijn hetzelfde te doen, wat op het ogenblik de N.S.B.-ers in Nederland doen. Dit is de hiervoren genoemde eerste groep van de potentieel-gevaarlijken. Bij het heen en weer bewegen van de grens van al-of-niet-gevaarlijkheid wordt rekening gehouden met wat de N.S.B. op het ogenblik in Nederland laat zien en met de houding van het Indische publiek daartegenover. Wanneer in Mei 1940 hier bericht was ontvangen, dat de houding van de Nederlandse N.S.B.-ers zo was, dat ze zeiden: „Van die Duitse inval moeten wij niets hebben", wanneer ze integendeel zouden hebben meegevochten tegen de Duitsers, dan zouden misschien alle hier geïnterneerde N.S.B.-ers zijn vrijgelaten.

Dit voorbeeld kan aantonen, hoe de grens heen en weer wordt bewogen. Zij wordt vrij scherp getrokken door de berichten uit Nederland. De houding der N.S.B.-ers daar, toen en nu, is richtlijn, bijna criterium voor de beweging van de „grens", zoals die hierboven werd geschetst. Hieruit kan blijken, dat dus met de mening van het publiek of liever met de factoren, die deze mening bepalen, terdege wordt rekening gehouden; zij vormt een rem van voorzichtigheid, die men steeds in de hand blijft houden bij de beoordeling van de interneringsgevallen.

— Ligt het in de bedoeling, door het invoeren van een behoorlijke werktherapie de geestelijke en lichamelijke gevolgen van de internering zo gering mogelijk te houden, opdat zij straks niet geheel en al als wrakken in de maatschappij terugkeren?

De heer Block: Het hoofdparket heeft niets te maken met het kampbeheer, dat in militaire handen is gesteld. Er is een reglement voor de werkverdeling, er bestaan gelegenheid zich bezig te houden. De grote vraag is, of niet een soort lijdelijkheid onder de minder goede elementen heerst om te demonstreren, dat alles, wat aan hen gedaan wordt, verkeerd is. Werkgelegenheid bestaat voor allen, maar er wordt heel weinig gebruik van gemaakt.

De spreker zal de laatste zijn om te beweren, dat Ngawi een modelinterneringskamp is. Voor de honderd onverzoenlijken is het goed, voor degenen, wier gevaarspotentialiteit minder is, is het er niet prettig. Vermoedelijk zou de houding der geïnterneerden veranderen, als de woongelegenheid wierd verbeterd. Er worden daarover vele klachten geuit. De bijeenhoping in het oude fort van bijna 500 man heeft zijn bezwaren. Een van de grote bezwaren is, dat de N.S.B.-ers de kans hebben hun mede-geïnterneerden geestelijk te beïnvloeden en de massa, die gematigd is, te terroriseren. Men zal daarom vermoedelijk tot decentralisering overgaan. De onverzoenlijken, die het nog op Mussert of Duitsland houden, deugen volkomen niet voor de maatschappij. Hun mentaliteit is zo, dat strenge tuchtmaatregelen noodzakelijk zijn. Een zevental hunner is reeds in een gevangenis geplaatst wegens pogingen tot terreuroefening. Voor hen wordt overwogen op de buitengewesten een permanente internering op te zetten, waar zij landbouwwerkzaamheden zullen kunnen bedrijven. Dat wordt een Europees Digoel, met dit verschil, dat het hier voor-goed-afgeschrevenen betreft.

Gezinsinternering zal aan sommige geïnterneerden verbetering van hun lot moeten brengen.

Voor een andere categorie wordt gezinsinternering overwogen. Er zijn geïnterneerden, door wier mentaal leven, voor wier behoud van gezondheid de gezinsinternering van wenselijk tot noodzakelijk is geworden. De gezinsinternering zal meer het gevoel geven te leven in een kleine eigen maatschappij, maar alleen de kalmen komen daarvoor in aanmerking. De gezinsinternering wordt overwogen om de geestelijke en lichamelijke gevolgen van de afzondering te ondervangen.

— Is het juist, dat, zoals in verschillende bladen is gemeld, de geïnterneerde N.S.B.-ers zich onledig houden met anti-Nederlandse spelletjes, het aanstichten van ongeregeldheden enz.?

De heer Block: Deze vraag moet ik bevestigend beantwoorden. De kranten hebben daarover juiste berichten gegeven.

De mensen hebben te weinig werk en hun geest heeft geen afleiding.

Het optreden van deze elementen helt deels naar het kwajongensachtige, deels naar een geestesverhouding, die ontoelaatbaar is.

Aan het uitdenken van spelletjes en ongeregeldheden hebben intussen alleen de onverzoenlijken meegedaan, zij vallen onder de groep „bedorven geesten."

Ook bij „toneelvoorstellingen" komt hun slechte inborst wel eens tot uiting. Een der rechterlijke ambtenaren, de heer Gaaymans, weet echter de mensen op de juiste wijze toe te spreken en hij heeft, naar uit zijn laatste rapporten kan blijken, de indruk, dat de stemming momenteel iets beter wordt over de gehele linie. De spreker wil daarmede zeker niet zeggen, dat hij geacht mag worden een profeet te zijn, hij baseert deze mededeling alleen op de berichten van den heer Gaaymans, die vóórdat hij nu kort geleden aanvullende verhoren ging houden, met enkele geïnterneerden heeft gesproken, waarbij hij hun ook de reden tot internering in het kort heeft uiteengezet.

Is het niet van betekenis, dat men voor de leiding van het kamp „oude knapen" heeft genomen en gebruik maakt van reservetroepen? Had men tegenover de N.S.B.-ers niet beter een frissen commandant kunnen nemen, die zijn wil wist op te leggen?

De heer Block erkent, dat inderdaad in de aanvang vaak oud-militairen genomen zijn, die niet voldoende gezag wisten af te dwingen.

Dat heeft natuurlijk de stemming in de kampen ten ongunste beïnvloed. Daarin is intussen grondig verandering gebracht. De nieuwe commandant, Majoor Van Baarsel, is naar de spreker vernomen heeft, een flinke kerel, terwijl voor bewakingsdiensten een compagnie Jannen is aangewezen. Deze verandering heeft direct een invloed ten goede gehad. Het vinden van den juisten man is een zuiver psychologische quaestie. Majoor Van Baarsel schijnt erg goed te zijn als kampcommandant.

— Overweegt de regering wellicht, het kampbeheer te leggen in handen van het gevangeniswezen en dit aan het legerbestuur te onttrekken?

De heer Block: Hierop kan worden geantwoord, dat plannen in overweging zijn om het inwendig beheer van de kampen te gaan toevertrouwen aan een instantie, die dit qua verzorging en administratieve eisen zal gaan voeren in de geest, zoals in de zg. beschermingskampen gebeurt. Ook deze worden niet door militairen bewaakt. Dit is echter een verandering, die zich gaandeweg en langzamerhand zal moeten voltrekken. Voor Ngawi zal de buitenbewaking in ieder geval bij het leger moeten blijven, evenals in Kota Tjane.

De Duitser is anders geaard dan de Nederlander, de Duitse volksaard is zo, dat men op een gegeven ogenblik het verzet kan wegdrukken; bij de Nederlanders is dat niet zo, een Nederlander laat zich eenmaal niet „wegdrukken" en is recalcitranter.

Het is hier misschien de plaats nog iets meer te zeggen over de gezinsinternering. Men is voornemens te proberen den geïnterneerde een bezigheid te geven, die ligt op het terrein van zijn vroegere werk in de vrije maatschappij. De onttrekking aan Ngawi van een aantal goedgezinden, die in gezinsverband gaan leven, maakt bovendien, dat, terwijl de mogelijkheid tot daden van terreuroefening door onverzoenlijken wordt verkleind, ook gelegenheid ontstaat deze intenser te observeren. De overbrenging naar gezinsinterneringskampen omvat een 80-tal geïnterneerden, die, wanneer Nederland weer volkomen herrezen zal zijn, eventueel in aanmerking komen ook weer in de vrije maatschappij te worden opgenomen. De mogelijkheid om dat te doen, staat bij alle overwegingen voortdurend op de achtergrond. Er zijn nog altijd mensen, voor wie het niet de bedoeling is ze voor hun gehele verdere leven buiten die vrije maatschappij te houden.

De Indische maatschappij weigert de terugkomst van de geïnterneerden.

— De reactie van de Indische maatschappij op het terugbrengen daarin van geïnterneerden vormt een der grootste problemen. Op het ogenblik weigert de vrije maatschappij deze lieden in elke vorm; men wil ze eenvoudig niet in het gewone leven terug zien.

De heer Block erkent deze moeilijkheid. Daarmede wordt rekening gehouden bij de beoordeling, wie men eventueel in die maatschappij terug zal plaatsen. Eis is, dat die maatschappij zelf voldoende tot rust is gekomen. Zij zal zich echter evenwichtiger en rustiger gaan gevoelen naarmate straks het besef doordringt, dat Nederland herrezen is en dan wordt ook wel het vraagstuk van de terugbrenging van geïnterneerden in de maatschappij een heel stuk gemakkelijker.

— Na de opheffing van de staat van oorlog en van beleg houden de bijzondere bevoegdheden van het militair gezag op te bestaan. Dan ontvalt dus ook aan de interneringen de wettelijke grondslag. Ten hoogste zal er sprake kunnen zijn van een overgangstoestand. Ligt het in de bedoeling om tegen de gevaarlijkste individuen toepassing van de exorbitante rechten der Indische Staatsregeling te bereiden? Of zijn wellicht andere maatregelen in overweging? Zullen alle „meelopers" na de oorlog niet integraal in vrijheid gesteld moeten worden, omdat tegen hen de procedure van de exorbitante rechten niet kan worden gevolgd? Of zijn hier ook bepaalde (wettelijke) maatregelen in overweging?

De Heer Block: Naar mijn oordeel, zal er na beëindiging van de oorlog een algemeen gevoel van verademing gaan spreken, maar het is uitgesloten, dat dan aanstonds zal worden bepaald, dat er nu geen staat van beleg meer heerst. Er zal voor de economische vraagstukken een overgangstoestand nodig zijn en even goed als ten opzichte van de interneringen. Men zal ten minste na de oorlog zes maanden behoeven om tot een voorlopige oplossing te komen. Intussen wordt zelfs nu al overdacht, wat er na de oorlog met de geïnterneerden moet gebeuren en de zeer voorlopige plannen in die richting kunnen in de zoëven genoemde overgangsperiode dan nader worden uitgewerkt en op hun waarde worden getoetst in het licht van de nieuwe omstandigheden.

Voor de hier geborenen bestaat de mogelijkheid van internering op een bepaalde plaats of ontzegging tot verblijf in bepaalde delen van Nederlands Indië, voor de niet hier geborenen is volledige uitwijzing of ontzegging van toegang tot bepaalde delen van het land mogelijk volgens de bepalingen van de Indische Staatsregeling.

Er zál derhalve een noodvoorziening moeten komen, waarbij voor Nederlanders de mogelijkheid voor voortgezette internering in de buitengewesten onder de ogen zal worden gezien.

430 Geïnterneerden, waarvan ongeveer 120 onverzoenlijken.

— Hoe groot is het aantal geïnterneerden thans en hoeveel „onverzoenlijken" bevinden zich onder hen?

De heer Block: Het aantal geïnterneerden is thans ongeveer 430, waaronder een honderd à honderdtwintig onverzoenlijken.

De voorziening na de oorlog kan voor hen zelfs internering voor het gehele leven betekenen.

Is dit niet in strijd met het rechtsgevoel? De staatsgevaarlijkheid eindigt op het ogenblik, waarop de oorlog is afgelopen.

De heer Block kan dit gedeeltelijk beamen, maar maant tot voorzichtigheid. Wanneer de oorlog afgelopen is, komt er een zekere stabilisatie in het gedachtenleven van de massa en ook de staat wordt wat rustiger. De internering betekent echter, zoals in de aanvang uitvoerig werd betoogd, een veiligheidsmaatregel in het belang van de openbare rust en orde en het is volkomen denkbaar, dat zulk een als „onverzoenlijk" geïnterneerde na zijn vrijlating daden, die de openbare rust en orde in gevaar brengen verricht, kortom een mentaliteit toont, die ook na de oorlog in de maatschappij niet kan worden aanvaard. Men stelle zich eens voor, dat, als de vrede eenmaal is gesloten, zo'n vrijgelaten geïnterneerde op een jeneverkist op het Koningsplein gaat staan roepen: Lang leven Hitler en Mussert — ook al zijn ze misschien dood. — Zoiets zou als een bepaald „gevaarlijke" daad worden aangemerkt.

In zulke gevallen moet dus overwogen worden tot blijvende internering, ook na de oorlog over te gaan. Op het ogenblik bestaat daarvoor nog geen wettelijke grondslag.

— De lieden (aldus wordt van andere zijde opgemerkt), die thans nog bij Mussert zweren, blijven ook in de toekomst het grootste gevaar opleveren. Men vergete niet, dat de Koningin positief gezegd heeft, dat met de verraders grondig zal worden afgerekend.

De heer Block legt er nog eens de nadruk op, dat het oordeel van de maatschappij zelve ook zal meetellen.

Door de regering echter zal uiteindelijk de grens moeten worden getrokken tussen wie wèl en wie niet in de maatschappij kunnen terugkeren.

— Is voor de gezinsinternering al aan bepaalde plaatsen van vestiging gedacht?

De heer Block antwoordt, dat dit inderdaad het geval is. Gebruikt zullen worden het beschermingskamp te Salatiga en een leegstaande suikerfabriek in de Oosthoek. Misschien komt er nog een derde kamp bij; gezorgd wordt inmiddels dat ze goed gedecentraliseerd liggen.

Er zijn ook door vrouwen van geïnterneerden verzoeken ingediend om gezinsinternering te bevorderen. Daartoe gaat men echter alleen over, wanneer er een gezinssamenhang is, er moet eensgezindheid in zulk een gezin heersen en deze internering zal alleen met instemming van beide echtgenoten worden toegepast.

Ook de maatschappij vraagt vertrouwen.

De indruk bestaat, dat bij het treffen van maatregelen ten opzichte van geïnterneerden, die in aanmerking komen om vrijgelaten te worden, de zaak eenzijdig wordt bezien op grond van de mate van betrouwbaarheid van de betrokkenen. Men moet de quaestie echter goed van haar maatschappelijke zijde bezien. De maatschappij vraagt niet of de betrokkenen betrouwbaar zijn, maar of zij zelf voldoende vertrouwen in die maatschappij stellen. De maatschappij treedt de vrijgelatenen met groot wantrouwen tegemoet, vooral indien ze in hun vroegere functie hersteld worden.

De heer Block vraagt zich bij vrijlating af, hoe de betrokkene de maatschappij zal vinden, waarin hij terugkeert. Wanneer de vroegere werkkring tot de niet „gevaarlijke" beroepen behoort, wordt geprobeerd hem daarin herplaatst te krijgen. De residenten zullen altijd moeite doen morele steun te verlenen en aan mensen uit de maatschappij te vragen hun daarbij de behulpzame hand te bieden.

Het is hier de plaats om even te herinneren aan de loyaliteits-onderzoeken, die t.a.v. ambtenaren hebben plaats gehad. Daarbij is gebleken, dat verschillende verdachten niet de reputatie verdienden, die ze in de maatschappij hadden gekregen. Het is bepaald een eis, dat het publiek vertrouwen zal stellen in wat de regering doet, ook al zegt zij daarover niet veel. De regering is er voortdurend op uit veiligheid te scheppen voor de maatschappij en men zal begrijpen, dat een onbetrouwbare havenmeester wel het laatste is wat de regering wenst.

Het schijnt, dat het hoofdparket van mening is, dat de interneringspolitiek, zoals die tot dusver gevoerd is, nogal geslaagd is. Toch is er onder het publiek en in de pers nogal het een en ander over te doen geweest. Moet dat dan beschouwd worden als „much to do about nothing?"

De heer Block stelt de wedervraag, of zich vele sabotagegevallen hebben voorgedaan, waaruit kan blijken, dat de maatschappij de interneringspolitiek niet zo geslaagd vindt. Overigens heeft de spreker zeer bepaald niet de gedachte willen wekken alsof hij zou vinden, dat hij „het zo goed gedaan heeft".

Eén ding staat als een paal boven water en dat is, dat niemand kan klagen, dat de interneringspolitiek te slap is geweest.

Over het algemeen moet de psyche van het publiek worden vergeleken met die van een kind. Het publiek kan op bepaalde momenten ongemotiveerd wreed zijn en de regering moet dan de psychologisch juiste koers bepalen, waardoor ten opzichte van haar beleid misplaatste critiek tot uiting wordt gebracht. De fout zit dan intussen bij de regering. Een positief oordeel te geven, is niet mogelijk; men kan nooit zeggen, dat het optreden der regering òf volkomen goed, òf volkomen fout is geweest.

— Acht de procureur-generaal het in deze tijd, waar het land elk ogenblik voor een oorlog kan worden gesteld, niet veel belangrijker, dat het publiek volledig vertrouwen in de regering zal hebben, dan dat ter wille van vrijlating van een paar N.S.B.-ers telkens opnieuw een golf van onrust door het publiek gaat?

De heer Block: Men behoeft niet ongerust te zijn over de vrijlatingen. Blijkt een vrijgelatene nog déloyaal te denken of te handelen, dan wordt hij immers aanstonds naar Ngawi teruggezonden.

Geen harmonica-politiek, maar rechtvaardigheidspolitiek.

— Deze harmonica-politiek van de regering leidt er alleen maar toe, de openbare rust en orde in gevaar te brengen.

De heer Block zegt, dat, als men naar een oorzaak voor deze telkens opduikende onrust zoekt, die te vinden is in de bezoem van het publiek zelf. De onrust kan veroorzaakt worden door grondige redenen, maar meestal is het publiek geneigd veel te gauw gevaar te veronderstellen en is de onrust aan dat publiek zelf te wijten. Wanneer men zegt: Geen harmonicapolitiek, komen wij in conflict met de opvatting, dat, wie het ... meer verdient, niet in internering ... hoeft te worden gehouden. Een ste... ke lijn te volgen, ontneemt der regering de mogelijkheid verdere vrijlatingen te effectueren.

— Men vindt de tijd die de ... ring voor de observering heeft ge... men, van 1 Mei vorig jaar tot nu ... te lang. Men meent, dat nu wel ... dekt had behoren te zijn, wie we... wie niet onverzoenlijk zijn. Dat ... observering en overweging nog ... voortduurt, brengt ook onrust te we...

Wanneer men in Nederland de ... druk krijgt, dat de Indische maatsch... pij in haar afweer tegen de N.S.B. ... conciliant is, ligt daarin voor de ... komstige verhouding Indië-Neder... een zeer groot gevaar.

De heer Block voelt dit gevaar ... ook aan. Men mag echter niet ... oog verliezen, dat onder de vrijge... tenen er vrij veel zijn, die geïnterneerd werden wegens hun déloyale uitla... gen, niet omdat ze N.S.B.-er waren. Op het ogenblik vinden bovendien geen vrijlatingen meer plaats, be... dens enkele gevallen, die nog in ... schouwing zijn, ten hoogste een ... gevallen.

— De scheiding die getrokken wordt tussen hen, die vrij gauw ... den kunnen worden losgelaten en ... wier potentiële gevaarlijkheid ver... derd is, betekent een nieuw element. Tot welke categorie behoren nu e... lijk diegenen, die, laat ons zeggen, ... Augustus af tot nu toe zijn vrijge... ten?

De heer Block antwoordt, dat ... allemaal behoren tot de groep lieden die gedurende 1940 zijn geobserveerd en beoordeeld. Dat zijn de mensen van de zg. lijst 1. Er zijn er 35 ... gelaten.

Wie op lijst 2 staan, zijn men... die nog niet in aanmerking komen ... „bekeken" te worden. Van het ... af aan is van de ene lijst op de andere overgeboekt, alles op grond van rapporten der kampcommandanten. Een geval, dat b.v. niet zo erg ... kwam, toen de omstandigheden ... iets groter risico aanvaardbaar ma... ten, op de lijst om „bekeken" te w... den. De lijst van 50 namen was ... resultaat van een langdurig en ... gaand onderzoek, dat geduurd heeft van Mei 1940 tot Augustus 1941 ... potentieel minder gevaarlijk wordt... den zijn nog altijd geïnterneerd. In ... tal zullen niet meer dan 40 vrijlatingen plaats hebben, doch denkelijk ... slechts 2, zodat het totaal 35 + 2 ... zal worden.

— Is er al iets van te zeggen of de oorlog een deel der N.S.B.-ers ... het moederland naar Indië gestuurd ... zal worden om hier te worden ... zonderd, welke veronderstelling ... wees geopperd is?

De heer Block: Dit is een zaak ... straks der Nederlandse regering ... gaat. Waar echter in Indië de mogelijkheid van permanente internering ... de buitengewesten is overwogen, ... wordt tevens de mogelijkheid voorzien ... dat vanuit Nederland medewerking ... worden gevraagd bij het opruimen ... de N.S.B.-ers aldaar.

Zó is het gemakkelijk! · Vanavond begint de Verduistering

Twee modellen van afschermingskapjes voor koplampen van auto's. Het ene is een kapje dat als een hoes over de lamp kan worden geschoven. Dit kan geschieden wanneer men een lamp heeft die niet ingebouwd is.

Het andere kapje is bestemd voor een ingebouwde lamp. De lap wordt tussen de nikkelen band en het glas geklemd. Deze lap is, omdat het telkens afnemen ervan lastig is, voorzien van een oprolbare klep. In phase C moet de klep naar beneden. Bij phase B kan het doek worden opgerold en blijft een grote vierkante ruimte open, waarop volop licht door kan schijnen. Op verschillende plaatsen in de stad zijn deze hoezen te koop (f 2,50).

Ontleend aan „Luchtbescherming" (geen plagiaat, dit voor razenden Roland).

VEILIG VERKEER.

Probeert een dag lang veilig te ... den, zonder veel te toeteren.